

การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยาย
โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5
Management of the student care system according to the PDCA system of the school
expanding educational opportunities under the jurisdiction of Khon Kaen Primary
Educational Service Area Office, Zone 5

อิสระ ป๋อคอนสาร, คณิต สุขรัตน์
หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยปทุมธานี
Isara Pokhonsan1 Kanit Sukkarat2
Master of Education Degree Program Field of Study: Educational Administration Pathum Thani University
Corresponding Author E-mail : isaraearn@gmail.com kanit.s@ptu.ac.th

(Received : June 5, 2024; Edit : June 19, 2024; accepted : June 19, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA และ 2) นำเสนอความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA วิธีดำเนินการวิจัยมี 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 สร้างการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA โดยการศึกษาเอกสารและตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านการจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน จำนวน 5 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความตรงเชิงเนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง และขั้นตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 5 จำนวน 142 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.68 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 5 ที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 84 รายการปฏิบัติ คือ องค์ประกอบที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มี 18 รายการ ได้แก่ การวางแผน จำนวน 5 รายการ การดำเนินงานตามแผน จำนวน 5 รายการ การติดตามประเมินผล จำนวน 2 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข จำนวน 6 รายการ องค์ประกอบที่ 2 การคัดกรองนักเรียน มี 14 รายการ ได้แก่ การวางแผน จำนวน 3 รายการ การดำเนินงานตามแผน จำนวน 4 รายการ การติดตามประเมินผล จำนวน 3 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข จำนวน 4 รายการ องค์ประกอบที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน มี 22 รายการ ได้แก่ การวางแผน จำนวน 4 รายการ การดำเนินงานตามแผน จำนวน 5 รายการ การติดตามประเมินผล จำนวน 7 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข จำนวน 6 รายการ องค์ประกอบที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา มี 14 รายการ ได้แก่ การวางแผน จำนวน 4 รายการ การดำเนินงานตามแผน จำนวน 4 รายการ การติดตามประเมินผล จำนวน 3 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข จำนวน 3 รายการ องค์ประกอบที่ 5 การส่งต่อ มี 15 รายการ ได้แก่ การวางแผน จำนวน 3 รายการ การดำเนินงานตามแผน จำนวน 4 รายการ การติดตามประเมินผล จำนวน 4 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข จำนวน 4 รายการ

2. แนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ทั้ง 5 องค์ประกอบ 84 รายการปฏิบัติ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 3.50

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน, โรงเรียนขยายโอกาส

Abstract

The purposes of this research are to 1) study factors affecting the management of student care and support systems according to the PDCA quality cycle and 2) present appropriateness. and the feasibility of managing the student care and support system according to the PDCA quality cycle. The research method has 2 steps: Step 1: Create the management of the student care and support system according to the PDCA quality cycle by studying documents and checking the accuracy. Content-wise by experts in the management of student support systems, a total of 5 people, obtained by means of purposive sample selection. The research instrument was a content validity questionnaire. Data were analyzed by analysis of the consistency index. and step 2: evaluate suitability and the possibility of managing the student care and support system according to the PDCA quality cycle. The population is educational institution administrators. and teachers who are responsible for the student care and support system of the school expanding educational opportunities Under the jurisdiction of the Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 5, there were 142 people. The research instrument was a questionnaire with a confidence value of 0.68. Statistics used in data analysis included the mean and standard deviation.

The research results found that

1. Management of the student care and support system according to the quality cycle The school's PDCA expands educational opportunities. Under the jurisdiction of the Khon Kaen Primary Educational Service Area Office 5, it was created consisting of 5 elements, 84 practice items, namely Component 1, knowing students individually, with 18 items, including planning, 5 items, operating according to the plan, 5 items, monitoring and evaluation. Results, 2 items, and improvements, 6 items. Component 2: Student screening, has 14 items, including planning, 3 items, implementation of plans, 4 items, monitoring and evaluation, 3 items, and improvement, 4 items. Components Third, student promotion has 22 items, including planning, 4 items, operating according to plan, 5 items, monitoring and evaluating, 7 items, and improvement, 6 items. Component 4, prevention and problem solving, has 14 items, including planning. Total of 4 items, Operation according to plan, total of 4 items, Monitoring and evaluation, total of 3 items, and improvement, total of 3 items. Component 5, Forwarding, has 15 items, including planning, total of 3 items, Operation according to plan, total of 4 items, Follow-up. Evaluation of 4 items and improvement of 4 items.

2. Guidelines for managing the student care and support system according to the PDCA quality cycle, all 5 elements, 84 practice items. It is appropriate and feasible in actual practice. at a high level and higher than the specified threshold of 3.50

Keywords: Management, Student care and support system, School expanding opportunities

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันการศึกษาถือว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาคนให้มีความเจริญงอกงามก้าวหน้า ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม วัฒนธรรมและสติปัญญา โรงเรียนหรือสถานศึกษาจึงมีส่วนร่วมในบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบในการดูแลช่วยเหลืออบรมสั่งสอนฝึกฝน จัดประสบการณ์เรียนรู้ที่เหมาะสม เพื่อให้นักเรียนได้เจริญเติบโตเป็นบุคคลที่ สมบูรณ์แบบสามารถ ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ จึงต้องมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบที่ชัดเจน และการจัดการศึกษาเพื่อ พัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่สม บูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขในสภาพของสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งจะเห็นได้ว่าเด็กและเยาวชนใน ยุค ปัจจุบันจำนวนไม่น้อยที่ได้รับผลกระทบจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การแข่งขันกันด้านเศรษฐกิจ ความก้าวหน้า ของวิทยาการใหม่ๆ และสภาพแวดล้อมที่ไม่สร้างสรรค์ในสังคม ทำให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ และปัญหาต่าง ๆ ตามมา เช่น ไม่ชอบมาโรงเรียน ไม่เคารพกฎระเบียบของโรงเรียน ติดสิ่งเสพติด พฤติกรรมก้าวร้าว เครียด ภาวะซึมเศร้า ชู้สาว ชอบมั่วสุมกัน เป็นกลุ่ม ให้ความสำคัญกับวัตถุมากกว่าความมีคุณธรรม เป็นต้น ปัญหาเหล่านี้เป็นผลมาจากปัจจัยเสี่ยงต่างๆที่เกิดขึ้นกับเด็กและ เยาวชน จึงเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ทุกหน่วยงานต่างให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง และทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้เรียนให้มีความสมบูรณ์พร้อมอย่างเป็นองค์รวมทั้งด้าน ร่างกาย สติปัญญา ความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนมีทักษะในการดำรงชีวิต จึงได้มีการประสานความร่วมมือ กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุขที่ได้จัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ซึ่งผลการดำเนินงานที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดีในโรงเรียนที่ดำเนินงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ดังนั้นทุกโรงเรียนในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ต้องรับผิดชอบในการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตผู้เรียนและแก้วิกฤตสังคม จึงควรนำระบบ การดูแลช่วยเหลือ นักเรียนมาประยุกต์ใช้และพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีสภาพบริบทประสบปัญหาการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ นักเรียนหลายด้าน ได้แก่ ภาระงานอื่นที่ต้องรับผิดชอบมากเกินไป จำนวนครูไม่เพียงพอต่อการดูแลนักเรียน(ข้อมูลจากรายงานผล การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน, 2564) อีกทั้งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดนโยบายให้ สถานศึกษาทุกแห่งดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ นักเรียนทุกคนได้รับการดูแล ช่วยเหลือจากครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาได้อย่างทั่วถึงโดยมีผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม ในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

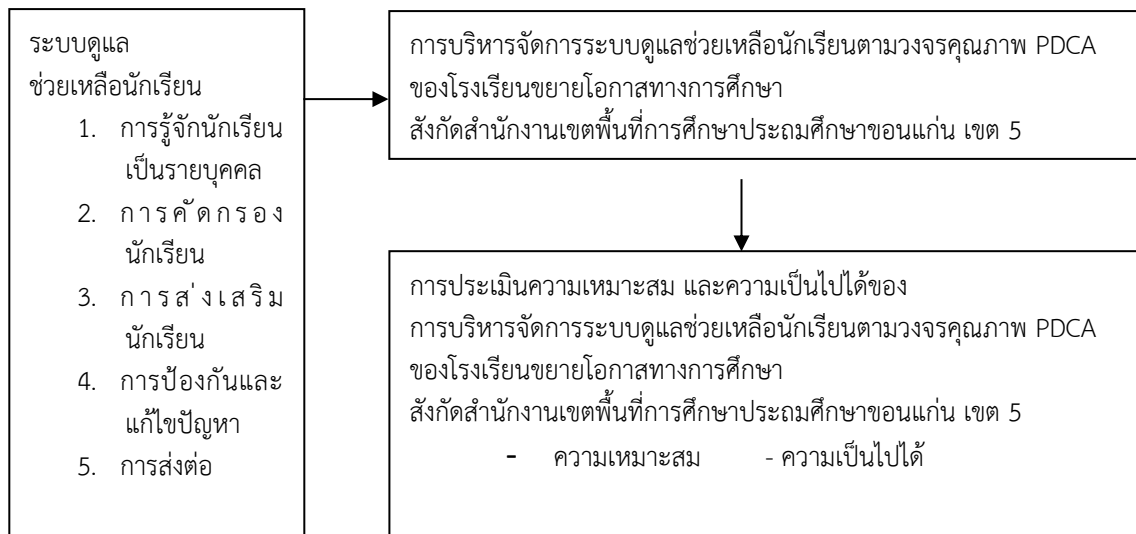
จากข้อมูลทำให้ทราบว่า มีความต้องการที่จะให้ทุกโรงเรียนเห็นความสำคัญถึงปัญหาของนักเรียนทุกคน และสามารถ ดำเนินการตามความมุ่งหวังดังกล่าวปรากฏเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน และบริหารจัดการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็น ระบบ เพื่อมุ่งส่งเสริมคุณภาพและแก้ไขปัญหาด้านพฤติกรรมต่างๆของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และพุทธศักราช 2545 (ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม) หมวดที่ 1 บททั่วไป มาตรา 6 กล่าวถึง จุดมุ่งหมายและหลักการว่า ด้วยการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งด้านร่างกาย และจิตใจ สติปัญญา มีความรู้คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นสุข

จากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบที่ชัดเจน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ปัจจุบันผู้วิจัยเป็นครูที่ ปรึกษาในระดับมัธยม และเป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไปของโรงเรียน จึงมีความสนใจศึกษาเหตุปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และศึกษาการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ให้มีประสิทธิภาพ เหมาะสมกับสภาพการดำเนินงานของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 5 เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนรวมทั้งสามารถนำไปใช้แก้ไข ปัญหาต่างๆ ในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 5
2. เพื่อนำเสนอความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย

1. การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ทำให้การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีประสิทธิภาพมากขึ้น
2. แนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA สามารถส่งเสริม ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลโดยตรงกับนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ประถมศึกษาเลย เขต 3 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน มีความสัมพันธ์กันทางบวก

วิธีดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 สร้างแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ที่ผู้วิจัยกำหนดให้มีคุณสมบัติ คือ ผู้ที่มีคุณวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา หรือมีประสบการณ์ปฏิบัติงานเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนหรือมีผลงานเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสังกัดหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ ที่ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจงตัวบุคคล (Purposive sampling) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 84) ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด จำนวน 5 คน (แสดงรายละเอียดในภาคผนวก ก)

2. ตัวแปร การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยมีตัวแปร 2 ตัว คือการพัฒนากระบวนการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของกระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 18) และวงจรคุณภาพตามทัศนะของ วิกกิ้นส์ และแม็คไทเก (Wiggins & McTighe, 1999, p.15)

- 1)การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 2)การคัดกรองนักเรียน
- 3)การส่งเสริมนักเรียน
- 4)การป้องกันและแก้ไขปัญหา
- 5)การส่งต่อ

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับความถูกต้องตามหลักวิชาของแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยาย

โอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ จำนวน 84 รายการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ประกอบด้วย การวางแผน (P) จำนวน 5 รายการ การดำเนินงานตามแผน (D) จำนวน 5 รายการ การติดตามประเมินผล (C) จำนวน 2 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ (A) จำนวน 6 รายการ

องค์ประกอบที่ 2 การคัดกรองนักเรียน ประกอบด้วย การวางแผน (P) จำนวน 3 รายการ การดำเนินงานตามแผน (D) จำนวน 4 รายการ การติดตามประเมินผล (C) จำนวน 3 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ (A) จำนวน 4 รายการ

องค์ประกอบที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน ประกอบด้วย การวางแผน (P) จำนวน 4 รายการ การดำเนินงานตามแผน (D) จำนวน 5 รายการ การติดตามประเมินผล (C) จำนวน 7 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ (A) จำนวน 6 รายการ

องค์ประกอบที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหาย ประกอบด้วย การวางแผน (P) จำนวน 4 รายการ การดำเนินงานตามแผน (D) จำนวน 4 รายการ การติดตามประเมินผล (C) จำนวน 3 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ (A) จำนวน 3 รายการ

องค์ประกอบที่ 5 การส่งต่อ ประกอบด้วย การวางแผน (P) จำนวน 3 รายการ การดำเนินงานตามแผน (D) จำนวน 4 รายการ การติดตามประเมินผล (C) จำนวน 4 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ (A) จำนวน 4 รายการ

โดยผู้เชี่ยวชาญ จะพิจารณาแสดงความคิดเห็นว่า “เห็นชอบ” “ไม่แน่ใจ” หรือ “ไม่เห็นด้วย” และข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตเพิ่มเติมในแบบสอบถามตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

4. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือโดยดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ใช้แนวคิดการสร้างแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA

2) ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม วิเคราะห์ขอบเขตของการศึกษากำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย และการได้รับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

3) กำหนดประเด็นและขอบเขตคำถาม ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และพัฒนาข้อคำถาม เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

4) นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมของข้อคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณคำถาม และความชัดเจนของภาษาแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

5) นำแบบสอบถามฉบับที่ 1 ที่ผ่านการปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of item objective congruence)

6) นำแบบสอบถามแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้นก่อนจะนำไปเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อไป

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1) ขออนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาถึงผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน เพื่อขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

2) ส่งแบบสอบถามไปยังผู้เชี่ยวชาญ เพื่อพิจารณาแสดงความคิดเห็นว่า “เห็นชอบ” “ไม่แน่ใจ” หรือ “ไม่เห็นด้วย” และข้อเสนอแนะหรือข้อสังเกตเพิ่มเติมโดยดำเนินการส่งด้วยตนเอง พร้อมขอความร่วมมือตอบแบบสอบถามภายใน 15 วัน และผู้วิจัยดำเนินการรับแบบสอบถามกลับคืนด้วยตนเอง

3) ผู้วิจัยดำเนินการรับแบบสอบถามกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผลการวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัย โดยได้ดำเนินการระหว่างเดือนตุลาคม ได้รับการตอบกลับมาทั้งสิ้น 5 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนของการจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล ได้ดังนี้

1) การจัดกระทำ คือ การนำแบบสอบถามฉบับที่ 1 ที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ครบถ้วน ตรงตามเนื้อหา แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

2) การวิเคราะห์ข้อมูลนำแบบสอบถามฉบับที่ 1 มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC :Index of item objective congruence) ได้ค่าความสอดคล้อง 0.50 ขึ้นไปถือว่าแนวทางมีความตรงเชิงเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามนั้นกับประเด็นของเนื้อหา ตามวิธีการของโรบินเนลลี และฮัมเบิลตัน (Rovinelli & Hambleton, 1978) (อ้างถึงใน ผ่องศรี วาณิชย์ ศุภวงศ์, 2546, หน้า 140)

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1) สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

2) การหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาของแบบสอบถาม โดยใช้สูตร IOC หาค่าเฉลี่ยดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 2 ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 142 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา 71 คน และครูผู้รับผิดชอบ 71 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การพิจารณาให้คะแนนตามวิธีการของลิเคิร์ท(พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540, หน้า 107) ดังนี้

1) เกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสม หมายถึง การพิจารณาว่าแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมกับบริบท มากน้อยเพียงใด ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

การแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง เหมาะสมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง เหมาะสมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

เกณฑ์การยอมรับความเหมาะสมในการวิจัยครั้งนี้ คือ ค่าถามที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ระดับ 3.50 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงถือว่ามีความเหมาะสม ข้อใดที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์นี้ก็จะตัดทิ้งไปหรือนำไปปรับปรุงแก้ไขแล้วแต่กรณีตามความเหมาะสม

2) เกณฑ์การพิจารณาความเป็นไปได้ หมายถึงการพิจารณาว่าแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ที่สร้างขึ้นมีความเป็นไปได้ในการนำแนวทางไปปฏิบัติได้จริง มากน้อยเพียงใด ซึ่งมี 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง เป็นไปได้มากที่สุด

ระดับ 4	หมายถึง เป็นไปได้มาก
ระดับ 3	หมายถึง เป็นไปได้ปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง เป็นได้น้อย
ระดับ 1	หมายถึง เป็นได้น้อยที่สุด

การแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การแปลค่าเฉลี่ย ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 - 5.00	หมายถึง เป็นไปได้มากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 - 4.50	หมายถึง เป็นไปได้มาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 - 3.50	หมายถึง เป็นไปได้ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 - 2.50	หมายถึง เป็นได้น้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง เป็นได้น้อยที่สุด

เกณฑ์การยอมรับความเป็นไปได้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ค่าถามที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ระดับ 3.50 ขึ้นไป อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงถือว่ามีความเป็นไปได้ ข้อใดที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์นี้ก็อาจตัดทิ้งไปหรือนำไปปรับปรุงแก้ไขแล้วแต่กรณีตามความเหมาะสม

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือโดยดำเนินการสร้างตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ผ่านการค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อแนะนำให้มีความสมบูรณ์ขององค์ประกอบและความชัดเจนของเนื้อหา มาจัดทำเป็นร่างแบบสอบถามฉบับที่ 2 เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5

2) ผู้วิจัยนำร่างแบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ซึ่งเป็นฉบับที่ 2 เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ชัดเจนและความครบถ้วนตามเนื้อหาแล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

3) นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงที่สมบูรณ์แล้วจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับที่ 2 เกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 นำไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 142 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น(Reliability) ของเครื่องมือ

4) วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น(Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีหาค่าแอลฟาสัมประสิทธิ์ (Coefficient alpha) ของครอนบาค (Cronbach, 1970, p.161) ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยแยกเป็นด้านความเหมาะสม เท่ากับ 0.95 และความเป็นไปได้ เท่ากับ 0.86

5) ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์และนำไปใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเป็นลำดับดังนี้

1) นำหนังสือจากสำนักงานคณะกรรมการบัณฑิตศึกษาถึงผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เพื่อขอความอนุเคราะห์พิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้เกี่ยวกับการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 จำนวน 142 คน

2) ส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 เพื่อพิจารณาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บ

ข้อมูลด้วยตนเองระหว่าง เดือนตุลาคม - ธันวาคม 2566

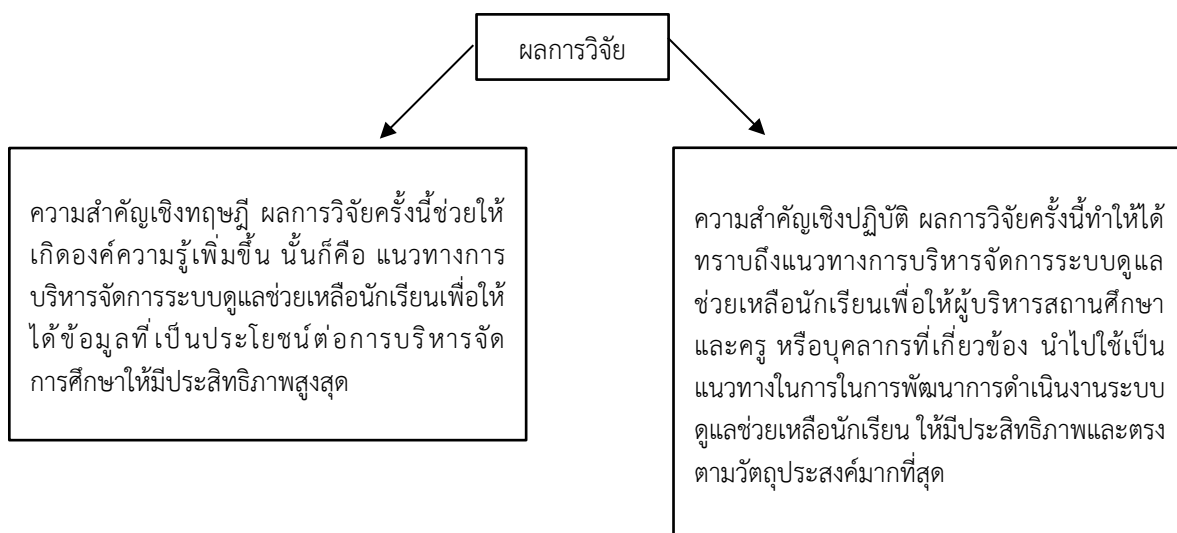
3) ผู้วิจัยดำเนินการรับแบบสอบถามกลับคืน ซึ่งได้รับการตอบกลับมาทั้งสิ้น 142 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 มาตรวจสอบความสมบูรณ์แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ยประชากร (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร () เป็นรายข้อ รายด้านและรวมทั้งหมด แล้วทำการทดสอบเพื่ออ้างอิงทางสถิติเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยโดยใช้ t-test ในการทดสอบได้กำหนดเกณฑ์ความเหมาะสมไว้ว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความเหมาะสมต้องระดับ 3.50 ขึ้นไป จึงถือว่ามีความเหมาะสม ข้อใดที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์นี้อาจตัดทิ้งไปหรือนำไปปรับปรุงแก้ไขแล้วแต่กรณีตามความเหมาะสม

2) การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยใช้ค่าเฉลี่ยประชากร (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานประชากร () เป็นรายข้อรายด้านและรวมทั้งหมด แล้วทำการทดสอบเพื่ออ้างอิงทางสถิติเกี่ยวกับค่าเฉลี่ยโดยใช้ T-test ในการทดสอบได้กำหนดเกณฑ์ความเหมาะสมไว้ว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนความเหมาะสมต้องระดับ 3.50 ขึ้นไป จึงถือว่ามีความเป็นไปได้ ข้อใดที่ไม่เป็นไปตามเกณฑ์นี้อาจตัดทิ้งไปหรือนำไปปรับปรุงแก้ไขแล้วแต่กรณีตามความเหมาะสม

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการสร้างและตรวจสอบ การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 การศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของหน่วยงาน และนักวิชาการมาสังเคราะห์ขั้นตอน กระบวนการของผลการศึกษา การตรวจสอบความถูกต้องตามกรอบความคิดของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีการบริหารจัดการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.1 การวางแผน (P) ประกอบด้วย รายการปฏิบัติ จำนวน 5 รายการ ได้แก่

1.1.1 ผู้บริหารประชุมปรึกษาหารือเพื่อกำหนดโครงสร้างบุคลากร เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการประสานงาน และ คณะกรรมการดำเนินงาน

1.1.2 ผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการประสานงานและคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

1.1.3 แต่งตั้งครูที่ปรึกษา คณะกรรมการดำเนินงานการจัดทำเอกสาร คู่มือและแบบบันทึกการเยี่ยมบ้าน

1.1.4 ผู้บริหาร คณะกรรมการดำเนินงานกำหนดการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานเพื่อจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.1.5 ครูที่ปรึกษาเสนอแนวทางการวางแผนการจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.2 การดำเนินงานตามแผน (D) ประกอบด้วยรายการปฏิบัติจำนวน 5 รายการ ได้แก่

1.2.1 ผู้บริหารจัดประชุมผู้ปกครองชั้นเรียนโดยครูที่ปรึกษา เพื่อชี้แจงรายละเอียดของเอกสาร

1.2.2 ครูที่ปรึกษาจัดเก็บข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ระยะทาง สมาชิกในครอบครัว และ รายละเอียดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

1.2.3 ครูที่ปรึกษาดำเนินงานเยี่ยมบ้านนักเรียนและบันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึกการเยี่ยมบ้าน

1.2.4 ครูที่ปรึกษาสำรวจความต้องการและปัญหาของนักเรียนด้านการเรียน

1.2.5 ครูที่ปรึกษานำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร คู่มือ และแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านตามปฏิทินการปฏิบัติงาน

1.3 การติดตามประเมินผล (C) ประกอบด้วยรายการปฏิบัติจำนวน 2 รายการ ได้แก่

1.3.1 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการเยี่ยมบ้านนักเรียนลงในแบบบันทึกการเยี่ยมบ้านนักเรียน

1.3.2 คณะกรรมการตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงาน

1.4 ปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ (A) ประกอบด้วยรายการปฏิบัติจำนวน 6 รายการ ได้แก่

1.4.1 ผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินงานวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อจัดทำรายงานเป็นภาพรวมของสถานศึกษา

1.4.2 ผู้บริหารและ คณะกรรมการดำเนินงาน นิเทศให้คำแนะนำแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปรับปรุงแก้ไขการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.4.3 ผู้บริหารและ คณะกรรมการกำหนดแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.4.4 ครูที่ปรึกษาวางแผนการและจัดกิจกรรมซ่อมเสริมให้เหมาะสมกับนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.4.5 ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมโฮมรูมเพื่อส่งเสริมศักยภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล

1.4.6 ครูที่ศึกษابันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึกการจัดกิจกรรมโฮมรูม

2. ด้านการคัดกรองนักเรียน

2.1 การวางแผน (P) ประกอบด้วยรายการปฏิบัติจำนวน 3 รายการ ได้แก่

2.1.1 ผู้บริหาร คณะกรรมการ จัดประชุมชี้แจงเพื่อกำหนดเกณฑ์การจัดกลุ่มนักเรียน

2.1.2 คณะกรรมการดำเนินงานจัดประชุมวางแผนการจัดทำเอกสารแบบประเมินนักเรียน(SDQ)

2.1.3 ครูที่ปรึกษาเสนอแนวทางการวางแผนการจัดเก็บข้อมูลในการคัดกรองนักเรียน

2.2 การดำเนินงานตามแผน (D) ประกอบด้วยรายการปฏิบัติจำนวน 4 รายการ ได้แก่

2.2.1 ครูที่ปรึกษาจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลนักเรียนที่ตนเองรับผิดชอบเป็นรายบุคคล

2.2.2 ครูที่ปรึกษานำข้อมูลจากการเยี่ยมบ้านมาคัดกรองนักเรียนเพื่อจำแนกนักเรียนออกเป็น กลุ่ม คือกลุ่มปกติ กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มมีปัญหา

2.2.3 ครูที่ปรึกษาให้คำปรึกษาเบื้องต้นและดูแลช่วยเหลือนักเรียน ให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ

- 2.2.4 ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาตามศักยภาพ
- 2.3 ติดตามประเมินผล (C) ประกอบด้วยรายการปฏิบัติจำนวน 3 รายการ ได้แก่
- 2.3.1 ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลของนักเรียนจากแบบบันทึกการคัดกรองนักเรียน
- 2.3.2 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนและบันทึกการช่วยเหลือเบื้องต้น
- 2.3.3 คณะกรรมการตรวจสอบ ติดตามผลการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงาน
- 2.4 ปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ (A) ประกอบด้วยรายการปฏิบัติจำนวน 4 รายการ ได้แก่
- 2.4.1 ผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินงาน นิเทศให้คำแนะนำแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการปรับปรุงแก้ไขด้านการคัดกรองนักเรียน
- 2.4.2 ผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินงาน หาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และร่วมกันนำเสนอแนวทางเทคนิควิธีการด้านการคัดกรองนักเรียน
- 2.4.3 ผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินงานวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อจัดทำรายงานการคัดกรองนักเรียนเป็นภาพรวมของสถานศึกษา
- 2.4.4 ผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินงานนำผลการประเมินมาปรับปรุงและดำเนินการตามแผนการครั้งต่อไปอย่างต่อเนื่อง
3. ด้านการส่งเสริมนักเรียน
- 3.1 การวางแผน (P) ประกอบด้วยรายการปฏิบัติจำนวน 4 รายการ ได้แก่
- 3.1.1 ผู้บริหารแต่งตั้งครูที่ปรึกษาและคณะกรรมการดำเนินงาน เพื่อจัดทำเอกสาร คู่มือการปฏิบัติงาน
- 3.1.2 ผู้บริหาร คณะกรรมการ จัดประชุมชี้แจงเพื่อสร้างแนวทางการส่งเสริมนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 3.1.3 คณะกรรมการดำเนินงานจัดประชุมวางแผนการจัดทำแผนกิจกรรมประจำปี เพื่อชี้แจงการจัดทำเอกสาร และกำหนดจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน
- 3.1.4 คณะกรรมการดำเนินงานและครูที่ปรึกษากำหนดแนวทางการจัดกิจกรรม โฮมรูม และจัดทำคู่มือกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- 3.2 การดำเนินงานตามแผน (D) ประกอบด้วยรายการปฏิบัติจำนวน 5 รายการ ได้แก่
- 3.2.1 ครูที่ปรึกษาพิจารณาเลือกหัวข้อและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน
- 3.2.2 ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้และส่งเสริมทักษะให้กับนักเรียนเป็นรายบุคคล
- 3.2.3 ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาทักษะชีวิตนักเรียนอย่างหลากหลาย
- 3.2.4 ครูที่ปรึกษาจัดทำเอกสารประชุมสัมพันธ์ผู้ปกครองเพื่อติดต่อสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลกับผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง
- 3.2.5 ครูที่ปรึกษาวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร คู่มือตามปฏิทินการปฏิบัติงาน
- 3.3 ติดตามประเมินผล (C) ประกอบด้วยรายการปฏิบัติจำนวน 7 รายการ ได้แก่
- 3.3.1 ครูที่ปรึกษาจัดทำเอกสารรายงานข้อมูลที่ได้จากการส่งเสริมนักเรียนจากเครื่องมือและแหล่งข้อมูลต่าง ๆ
- 3.3.2 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนในการรับบริการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
- 3.3.3 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนและการจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน
- 3.3.4 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองบันทึกผลการช่วยเหลือนักเรียนเบื้องต้น
- 3.3.5 ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมอื่นๆ ที่เหมาะสมในการส่งเสริมนักเรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น
- 3.3.6 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักเรียน ตามความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน
- 3.3.7 คณะกรรมการตรวจสอบติดตามการดำเนินงานด้านการส่งเสริมนักเรียนตามปฏิทินการปฏิบัติงาน
- 3.4 ปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการ (A) ประกอบด้วยรายการปฏิบัติจำนวน 6 รายการ ได้แก่

ของสถานศึกษา

ต่อเนื่อง

เพื่อการส่งเสริมและให้การดูแลช่วยเหลืออย่างมีประสิทธิภาพ

ปรับปรุงด้านการส่งเสริม

นักเรียนเป็นรายบุคคล

ประโยชน์ต่อการดูแลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งเสริมศักยภาพนักเรียนเป็นรายบุคคล

4. ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

4.1 การวางแผน (P) ประกอบด้วยรายการปฏิบัติจำนวน 5 รายการ ได้แก่

4.1.1 ผู้บริหารแต่งตั้งครูที่ปรึกษาและคณะกรรมการดำเนินงานวางแผนการจัดทำเอกสาร คู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

4.1.2 คณะกรรมการดำเนินงานจัดประชุมวางแผนการจัดทำเอกสาร คู่มือการปฏิบัติงาน และกำหนดปฏิทินการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา

4.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรในสถานศึกษาและคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนร่วมกันวางแผนเพื่อกำหนดมาตรการในการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

4.1.4 คณะกรรมการดำเนินงานวางแผนจัดทำแบบฟอร์มการบันทึกกิจกรรมการป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคล

4.1.5 ครูที่ปรึกษาจัดทำและนำเสนอแนวทางการป้องกันและแก้ปัญหานักเรียน

4.2 การดำเนินงานตามแผน (D) ประกอบด้วยรายการปฏิบัติจำนวน 4 รายการ ได้แก่

4.2.1 ครูที่ปรึกษาดูแลช่วยเหลือให้คำปรึกษาเบื้องต้นและดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพ

4.2.2 ครูที่ปรึกษาจัดทำสมุดประจำชั้น บันทึกโฮมรูม

4.2.3 ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียนเพื่อป้องกัน แก้ไข การส่งเสริมพัฒนานักเรียนทุกคน

4.2.4 ครูที่ปรึกษาจัดกิจกรรมสื่อสารกับผู้ปกครอง

4.3 ติดตามประเมินผล (C) ประกอบด้วยรายการปฏิบัติจำนวน 3 รายการ ได้แก่

4.3.1 ครูที่ปรึกษาสรุปรายงานแจ้งผลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้คณะกรรมการพิจารณา

4.3.2 ครูที่ปรึกษาสรุปผลการบันทึกการจัดกิจกรรมการป้องกันและดูแลช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคล

4.3.3 คณะกรรมการตรวจสอบติดตามการดำเนินงานตามปฏิทินการปฏิบัติงาน

4.4 ปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการ (A) ประกอบด้วยรายการปฏิบัติจำนวน 3 รายการ ได้แก่

4.4.1 ผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินงานนิเทศ ให้คำแนะนำ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการแก้ไขปรับปรุงการป้องกันและการแก้ไขปัญหา

4.4.2 ผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเกี่ยวกับการป้องกันแก้ไข ให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

4.4.3 ผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาระบบข้อมูลและภูมิความรู้ที่ทันสมัย เป็นประโยชน์และจำเป็นในการดำเนินชีวิต

5. ด้านการส่งต่อ

5.1 การวางแผน (P) ประกอบด้วยรายการปฏิบัติจำนวน 3 รายการ ได้แก่

5.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา แต่งตั้งครูที่ปรึกษาและคณะกรรมการดำเนินงานเพื่อจัดทำเอกสารคู่มือแบบบันทึกการส่งต่อนักเรียน

5.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และครูที่ปรึกษาร่วมกันกำหนดกระบวนการและขั้นตอนการส่งต่อนักเรียน

5.1.3 คณะกรรมการดำเนินงาน จัดประชุมชี้แจง การจัดทำเอกสาร คู่มือ แบบบันทึก และกำหนดปฏิทินการติดตามในการวางแผน

5.2 การดำเนินงานตามแผน (D) ประกอบด้วยรายการปฏิบัติจำนวน 4 รายการ ได้แก่

5.2.1 ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ทราบขั้นตอนการปฏิบัติงาน

5.2.2 ครูที่ปรึกษำบันทึกการส่งนักเรียนไปยังครูที่รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5.2.3 ครูแนะแนวบันทึกการส่งนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญภายนอก

5.2.4 ครูที่ปรึกษาจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร คู่มือ แบบบันทึก ตามกำหนดปฏิทิน

5.3 ติดตามประเมินผล (C) ประกอบด้วยรายการปฏิบัติจำนวน 4 รายการ ได้แก่

5.3.1 ครูที่ปรึกษาสรุปผลและบันทึกผลลงในแบบบันทึกการส่งต่อของโรงเรียน

5.3.2 ครูที่ปรึกษาสรุปข้อมูลส่วนตัวของนักเรียนที่เกี่ยวข้องเป็นรายบุคคล

5.3.3 ครูที่ปรึกษำบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้รับผิดชอบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5.3.4 คณะกรรมการตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงานตามปฏิทินการติดตาม

5.4 ปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการ (A) ประกอบด้วยรายการปฏิบัติจำนวน 4 รายการ ได้แก่

5.4.1 ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการดำเนินงานนิเทศ ให้คำแนะนำแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการแก้ไขปรับปรุงการส่งต่อนักเรียน

5.4.2 ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการดำเนินงานหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขและร่วมกันนำเสนอเทคนิควิธีการการส่งต่อนักเรียน

5.4.3 ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการดำเนินงานประชุมสรุปผลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล

5.4.4 คณะกรรมการดำเนินงาน ครูที่ปรึกษำติดตามผลระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง

สรุปได้ว่าการตรวจสอบความถูกต้องตามกรอบความคิดของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 มีการบริหารจัดการแบ่งเป็น 5 ด้าน 4 องค์ประกอบ 84 รายการ

ตอนที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 แสดงดังตาราง 1-2

ตารางที่ 1 การประเมินความเหมาะสมของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu = 3.50$)

รายการประเมิน	ค่า μ ตามเกณฑ์ที่กำหนด	การประเมินความเป็นไปได้ μ	ผลการประเมิน
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.50	3.68	สูงกว่าเกณฑ์
2. การคัดกรองนักเรียน	3.50	3.70	สูงกว่าเกณฑ์
3. การส่งเสริมนักเรียน	3.50	3.74	สูงกว่าเกณฑ์
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.50	3.73	สูงกว่าเกณฑ์
5. การส่งต่อ	3.50	3.75	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	3.50	3.72	สูงกว่าเกณฑ์

จากตาราง 1 พบว่า การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ระดับความเหมาะสม โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ การส่งต่อ การส่งเสริมนักเรียน การป้องกัน และแก้ไขปัญหา การคัดกรองนักเรียน และการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

ตารางที่ 2 การประเมินความเป็นไปได้ของการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ($\mu = 3.50$)

รายการประเมิน	ค่า μ ตามเกณฑ์ที่กำหนด	การประเมินความเป็นไปได้ μ	ผลการประเมิน
1. การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล	3.50	3.69	สูงกว่าเกณฑ์
2. การคัดกรองนักเรียน	3.50	3.70	สูงกว่าเกณฑ์
3. การส่งเสริมนักเรียน	3.50	3.7	สูงกว่าเกณฑ์
4. การป้องกันและแก้ไขปัญหา	3.50	3.75	สูงกว่าเกณฑ์
5. การส่งต่อ	3.50	3.72	สูงกว่าเกณฑ์
รวม	3.50	3.72	สูงกว่าเกณฑ์

จากตาราง 2 พบว่า การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 ระดับความเป็นไปได้ โดยภาพรวมทั้ง 5 ด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับคือ การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งเสริมนักเรียน การส่งต่อ การคัดกรองนักเรียน และการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

อภิปรายผลการวิจัย

1. การบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 5 ที่สร้างขึ้นประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ 84 รายการปฏิบัติ คือ องค์ประกอบที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล มี 18 รายการ ได้แก่ การวางแผน จำนวน 5 รายการ การดำเนินงานตามแผน จำนวน 5 รายการ การติดตามประเมินผล จำนวน 2 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข จำนวน 6 รายการ องค์ประกอบที่ 2 การคัดกรองนักเรียน มี 14 รายการ ได้แก่ การวางแผน จำนวน 3 รายการ การดำเนินงานตามแผน จำนวน 4 รายการ การติดตามประเมินผล จำนวน 3 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข จำนวน 4 รายการ องค์ประกอบที่ 3 การส่งเสริมนักเรียน มี 22 รายการ ได้แก่ การวางแผน จำนวน 4 รายการ การดำเนินงานตามแผน จำนวน 5 รายการ การติดตามประเมินผล จำนวน 7 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข จำนวน 6 รายการ องค์ประกอบที่ 4 การป้องกันและแก้ไขปัญหา มี 14 รายการ ได้แก่ การวางแผน จำนวน 4 รายการ การดำเนินงานตามแผน จำนวน 4 รายการ การติดตามประเมินผล จำนวน 3 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข จำนวน 3 รายการ องค์ประกอบที่ 5 การส่งต่อ มี 15 รายการ ได้แก่ การวางแผน จำนวน 3 รายการ การดำเนินงานตามแผน จำนวน 4 รายการ การติดตามประเมินผล จำนวน 4 รายการ และการปรับปรุงแก้ไข จำนวน 4 รายการ

2. แนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ทั้ง 5 องค์ประกอบ 84 รายการปฏิบัติ มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง อยู่ในระดับมาก และสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ที่ 3.50

ด้านที่ 1 การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล

องค์ประกอบที่ 1 การวางแผน ผลการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การวางแผนหรือการจัดทำแผนเป็นการเตรียมการอย่างรอบคอบในการวางแผนทางปฏิบัติงาน เป็นการเตรียมการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคน งาน และทรัพยากรต่าง ๆ การวางแผน วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียน เป็นส่วนช่วยให้ครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา มีความเข้าใจนักเรียนดีขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อการคัดกรองนักเรียน เป็นประโยชน์ในการพัฒนา การป้องกัน แก้ไข และช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างถูกต้อง ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์มีใช้การใช้ความรู้สึก หรือการคาดเดา โดยเฉพาะในการแก้ไขปัญหาที่นักเรียน ซึ่งจะทำให้ไม่เกิดข้อผิดพลาดต่อระบบช่วยเหลือนักเรียน

องค์ประกอบที่ 2 ดำเนินงานตามแผน ผลการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การปฏิบัติตามแผนเป็นการบริหารแผน แผนงาน หรือโครงการของแต่ละบุคคลตามลักษณะงานที่รับผิดชอบ บุคลากรในหน่วยงานต่างปฏิบัติตามที่ได้เตรียมการ หรือวางแผนล่วงหน้าไว้แล้วในงานของตนเองที่ต่างก็มุ่งเพื่อพัฒนาให้ดีขึ้นอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลด้านการดำเนินงานตามแผน คือ การบริหารจัดการประชุมผู้ปกครองชั้นเรียน โดยครูที่ปรึกษาเพื่อชี้แจงรายละเอียดของเอกสาร ครูที่ปรึกษาดำเนินงานเยี่ยมบ้านนักเรียน และบันทึกข้อมูลลงในแบบบันทึกการเยี่ยมบ้าน เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบที่ 3 การติดตามประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การที่จะทำให้ทราบว่าการดำเนินงานประสบผลสำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้นาน้อยเพียงใด ต้องอาศัยกระบวนการติดตามและประเมินผล จึงจะสามารถวิเคราะห์ข้อมูลการดำเนินงานการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพมากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบที่ 4 ปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ ผลการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานเป็นกระบวนการที่มีการปรับปรุงแก้ไขตามผลการตรวจสอบ และประเมินในขั้นตอนก่อนหน้านี้ ถ้าผลการประเมินพบว่าการทำงานยังไม่สำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ก็จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน เพื่อให้ขั้นตอนกระบวนการการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีคุณภาพตามเป้าหมาย

ด้านที่ 2 การคัดกรองนักเรียน

องค์ประกอบที่ 1 การวางแผน ผลการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การวางแผนการคัดกรองนักเรียน เป็นขั้นตอนที่มีความละเอียด และต้องอาศัยความรอบคอบสูง เพื่อให้สามารถคัดกรองนักเรียนได้อย่างมีคุณภาพ ทำให้บุคลากรที่รับผิดชอบต้องอาศัยความรู้และความชำนาญสูงในการปฏิบัติงานด้านดำเนินงานตามแผน ผลการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เมื่อการวางแผนการคัดกรองนักเรียนมีการกำหนดขั้นตอนของการดำเนินการไว้อย่างชัดเจนแล้ว ในขั้นตอนของการดำเนินงานก็ย่อมไม่เกิดผลกระทบต่อปัญหาใด ๆ ทั้งสิ้น ทำให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบที่ 2 ดำเนินงานตามแผน ผลการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เมื่อการวางแผนการคัดกรองนักเรียนมีการกำหนดขั้นตอนของการดำเนินการไว้อย่างชัดเจนแล้ว ในขั้นตอนของการดำเนินงานก็ย่อมไม่เกิดผลกระทบต่อปัญหาใดๆ ทั้งสิ้น ทำให้การดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบที่ 3 การติดตามประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การประเมินผลการปฏิบัติงานมีความจำเป็นต่อทุกกระบวนการของการปฏิบัติงาน เพื่อให้ทราบผลของความก้าวหน้าและข้อบกพร่องในการปฏิบัติงานนั้น ๆ

องค์ประกอบที่ 4 ปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ ผลการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เมื่อทราบผลการปฏิบัติงานแล้วมีการปรับปรุงและนำมาพัฒนาให้งานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นก็ย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพของงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ด้านที่ 3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน

องค์ประกอบที่ 1 การวางแผน ผลการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การวางแผนเพื่อส่งเสริมนักเรียนให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขนั้นหมายถึงความสำเร็จของการวางแผนการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

องค์ประกอบที่ 2 ดำเนินงานตามแผน ผลการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เมื่อมีการวางแผนที่ดีแล้วหากการดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพแล้วย่อมไม่มีความสำเร็จเกิดขึ้น ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีทีมการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพในการส่งเสริมนักเรียน

องค์ประกอบที่ 3 การติดตามประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การประเมินผลเพื่อหาข้อบกพร่องที่จะนำมาพัฒนาการส่งเสริมนักเรียนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้การดำเนินงานส่งเสริมนักเรียนในครั้งต่อไปมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบที่ 4 ปรับปรุงแก้ไข/ดำเนินการต่อ ผลการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการยอมรับข้อบกพร่องแล้วร่วมกันวางแผนหาแนวทางการแก้ไขย่อมส่งผลต่อคุณภาพของขั้นตอนการส่งเสริมนักเรียนที่ดีและมีคุณภาพที่ดีต่อไป

ด้านที่ 4 การป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

องค์ประกอบที่ 1 การวางแผน ผลการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การวางแผนการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาผู้บริหารแต่งตั้งครูที่ปรึกษาและคณะกรรมการดำเนินงานวางแผนการจัดทำเอกสาร คู่มือระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหาและวางแผนเพื่อกำหนดมาตรการในการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันและแก้ไข้ปัญหา

องค์ประกอบที่ 2 ดำเนินงานตามแผน ผลการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่ปรึกษาดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้คำปรึกษาเบื้องต้น และดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ เพื่อให้เด็กนักเรียนพัฒนาตนเองได้ตามศักยภาพและที่สำคัญผู้ปกครองควรมีส่วนร่วมในการดำเนินการ

องค์ประกอบที่ 3 การติดตามประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่ปรึกษาสรุปผลการบันทึกการจัดกิจกรรมการป้องกันและดูแลช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคลเพื่อให้ทราบข้อบกพร่องที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาต่อไป

องค์ประกอบที่ 4 ปรับปรุงแก้ไข้/ดำเนินการต่อ ผลการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินงานนิเทศ ให้คำแนะนำแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการแก้ไข้ปรับปรุงการป้องกันและการแก้ไข้ปัญหา เพื่อคุณภาพของงานที่ดี ด้านที่ 5 การส่งต่อ

องค์ประกอบที่ 1 การวางแผน ผลการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หากการดำเนินการมีการแต่งตั้งคณะกรรมการร่วมการดำเนินการวางแผนการส่งต่อนักเรียนที่มีความรู้ ความสามารถที่ดีแล้ว ย่อมส่งผลดีต่อขั้นตอนการดำเนินงานในขั้นตอนต่อไป

องค์ประกอบที่ 2 ดำเนินงานตามแผน ผลการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การส่งนักเรียนไปยังครูที่รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีการจัดทำและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร คู่มือ แบบบันทึก ตามกำหนดปฏิทินการติดตาม

องค์ประกอบที่ 3 การติดตามประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูที่ปรึกษาสรุปผลและบันทึกผลลงในแบบบันทึกการส่งต่อของโรงเรียน มีการบันทึกการส่งต่อหรือแบบประสานงานขอความร่วมมือจากผู้รับผิดชอบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และตรวจสอบติดตามผลการดำเนินงานตามปฏิทินการติดตาม

องค์ประกอบที่ 4 ปรับปรุงแก้ไข้/ดำเนินการต่อ ผลการวิจัยพบว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้อยู่ในระดับ มาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการดำเนินงานนิเทศ ให้คำแนะนำแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการแก้ไข้ปรับปรุงการส่งต่อนักเรียน และร่วมกันหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข้และร่วมกันนำเสนอเทคนิควิธีการการส่งต่อนักเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารประชุมปรึกษาหารือเพื่อกำหนดโครงสร้างบุคลากร เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้โดย การวางแผนก่อนเริ่มดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ควรมีการกำหนดโครงสร้างบุคลากรให้มีความชัดเจนก่อนการดำเนินงานทุกครั้ง เพื่อให้แต่ละบุคคลได้ทราบบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน

1.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนและบันทึกการช่วยเหลือนักเรียนเบื้องต้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้โดย การคัดกรองนักเรียนทุกครั้ง ควรมีการดำเนินการสรุปผลการคัดกรองนักเรียนและจัดบรรทุกการดำเนินงานให้ชัดเจน เพื่อเป็นประโยชน์ในการค้นหาข้อมูลเพื่อการช่วยเหลือเบื้องต้นที่มีประสิทธิภาพและตรงตามเป้าหมายที่ต้องการ

1.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูที่ปรึกษาสรุปผลการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักเรียน ตามความสามารถสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้โดย ควรมีการมอบหมายให้ครูที่ปรึกษานำบันทึกผลและทำการสรุปผลการพัฒนาและส่งเสริมนักเรียน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้ในการพัฒนาประสิทธิภาพการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายและมีคุณภาพมากที่สุด

1.4 ด้านการป้องกันและแก้ไข้ปัญหา ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารและคณะกรรมการดำเนินงานพัฒนาระบบข้อมูลและภูมิความรู้ที่ทันสมัย เป็นประโยชน์และจำเป็นในการดำเนินชีวิตสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้โดย มีการส่งเสริมการพัฒนาความรู้ของบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้บุคลากรเหล่านั้นมีความรู้ที่ทันสมัยเพียงพอที่จะต่อยอดการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.5 ด้านการส่งต่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ทราบขั้นตอนการปฏิบัติงานสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้โดย การพัฒนาและวางแผนขั้นตอนการประสานงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนดอย่างมีแบบแผนที่มีคุณภาพ เพื่อให้การสื่อสารและการดำเนินงานมีคุณภาพในทุก ระบบ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ด้านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูที่ปรึกษาสำรวจความต้องการ และปัญหาของนักเรียนด้านการเรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้โดย มีการกำหนดและมอบหมายให้ครูที่ปรึกษามีการสำรวจ ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนให้ตรงตามความเป็นจริง เพื่อให้การแก้ไขปัญหาตรงตามเป้าหมาย

2.2 ด้านการคัดกรองนักเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองนักเรียนและบันทึกการช่วยเหลือเบื้องต้น สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้โดย มีการมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาสรุปผลการคัดกรองให้ถูกต้อง ชัดเจน และดำเนินการช่วยเหลือให้ตรงตามเป้าหมาย

2.3 ด้านการส่งเสริมนักเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูที่ปรึกษาสรุปผลการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักเรียน ตามความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้โดย มีการมอบหมายให้ครูที่ปรึกษาดำเนินการ สรุปผลการส่งเสริมนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อสรุปว่าการดำเนินการส่งเสริมนักเรียนสามารถพัฒนาศักยภาพของนักเรียนได้ตรงตาม เป้าหมายหรือไม่

2.4 ด้านการส่งเสริมนักเรียน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารแต่งตั้งครูที่ปรึกษาและคณะกรรมการดำเนินงานวางแผนการจัดทำเอกสาร คู่มือ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหา สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้โดย มีการมอบหมายและแต่งตั้งบุคลากรรับผิดชอบการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษรอย่าง ชัดเจน เพื่อเป็นคู่มือ หลักฐาน หรือฐานข้อมูลในการพัฒนาศักยภาพในการดำเนินงานต่อไป

2.5 ด้านการส่งต่อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูที่ปรึกษาประสานงานกับครูที่รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ทราบขั้นตอนการปฏิบัติงาน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้โดย มีการมอบหมายและแต่งตั้งครูที่ปรึกษาให้เป็นผู้ดำเนินงาน ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านการส่งต่อด้วยตนเอง โดยครูที่ปรึกษาต้องทราบขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

- พิชามญช์ ม่วงแก้ว. (2560). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2566). คู่มือการคัดเลือกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เพื่อรับรางวัลระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ประจำปี 2566.กระทรวงศึกษาธิการDeming, 2004
- สุนทร โครพ. (2563). แนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดอ่างทอง.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- อัจฉรา ภูมิพานิช และ ภัทร์ธมณณ์ เรืองวิทย์วุฒิ. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารจัดการและการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม.
- Likert, R. (1967). The human organization: Its management and value. New York : McGraw-Hill.